

Alenka Glazer

Pedagoška akademija v Mariboru

PROSTOR IN ČAS V POEZIJI JANKA GLAZERJA

Pričujoče razmišljanje* o Glazerjevi liriki se omejuje na tiste sestavine, ki se zdijo najbolj znane, saj jih je pesnik celo postavil v naslove svojih zbirk. Njegove pesniške zbirke poudarjajo v naslovih (razen jubilejne *Pesmi in napisi*) dvoje: pohorsko motiviko in problem časa. Začenja se ta poezija s Pohorskimi potmi, končuje s Pohorjem – vmes sta zbirki Časkovač in *Ob jesenskem ekvinokciju*. Ti naslovi kažejo na dve glavni sestavini doživljanja, ki vežeta pesnika s svetom, z dogajanjem: *prostor*, v katerem mu življenje poteka, in *čas* tega potekanja. Ta prostor ni kateri koli, v katerem bi pesnik naključno bival, vedno znova gre za pesniško upodobitev iste pokrajine –, pokrajine, na katero so vezana najprvotnejša, najintimnejša, najintenzivnejša pesnikova doživetja: vtisi iz ranega otroštva in doživetja iz časov, ko je v ljubezni iskal poti iz svojega samotarstva v svet ljudi. To je pokrajina, ki se s svojo odmaknjenostjo kaže pesniku polna lepote, tako v drobnih dejstvih in dogajanjih kakor v široko, umirjeno potegnenih črtah slemen in položnih pobočij, sicer pretrganih z grabami potokov, vendar v celoti enovitih in spokojnih.

Pri podrobnejši razčlenitvi čustvenih in miselnih sestavin, ki kažejo na temeljno izhodišče te poezije, se pokaže še nekaj: da se pesmi, s tematiko vezane na obeležje določene pokrajine, povezujejo tudi z drugima dvema bistvenima sklopoma Glazerjeve lirike, z njegovimi ljubezenskimi in z razmišljujočimi pesmimi, ki govorijo o položaju človeka v svetu in o njegovem odnosu do sočloveka in do sveta, blizu pa so jim tudi domovinske pesmi (kakor jih imenuje Božo Vodušek). Pogosto je sploh težko potegniti mejo med temi motivnimi sklopi, saj uporablja Glazer v velikem delu svoje poezije metaforiko in simbole iz okolja domače pokrajine.

Kakšna je torej osnova, iz katere raste, kot kaže, Glazerjeva celotna lirika? In zakaj je v njej tako pogosto prisotna narava?

Domotožje je naslov lirskemu diptihu, čigar vsebina govori o tem, da si pesnik želi vrniti se v okolje, iz katerega je izšel. Pesem pa ni enovita. Najprej je prikazan v sebi sklenjen, »naš« svet, samotni in odmaknjen, v katerem bukve »same zase stojijo«, kjer so frate samotne, a je poln mogočnosti in intenzivnosti: bukve so košate, zelenje je bujno, planinske trate »po arniki bridki dišijo«. V nadaljevanju se ta svet samotnosti sprevača v osamljenost, zapuščenost, pozabljenost, razsutost pohorskih glažut, ki niso samo kolektivno »naše«, temveč so pesniku tudi neposredno »prednikov priče«, dokazi tvornega življenja, ki je nekoč tu plalo. A »zdaj samo še tiho pod jelšami temnimi v senci / pohlevni in skriti šumijo mimo studenci«. Svet se je spremenil, arnika odcveta, frate so ožgane, ni več bujnega zelenja ne košatih bukev, temveč krompir in reven, prezgodaj dozoreni oves »med črnimi bukovimi štóri« »na tenki, peščeni zemlji«. Namesto mogočne, bujne in polne od-

*Prebrano na zborovanju Slavističnega društva Slovenije 8. oktobra 1981 v Mariboru.

maknjenosti je ostala trpka, revna zemlja. Edina vrednota, ki je še v tem svetu, je človek, uravnovešen, kljub vsem naporom in mukam vsakdanjega življenja »s srcem pokojnim«.

Diptih razpada tako na tri dele. V tej tridelnosti pa ne gre samo za različne podobe objektivnega sveta, čeprav jih rišejo mnoge konkretne nadrobnosti, uvajanje s stavčno zvezo Tja bi šel, ki govori o želji po vrnitvi v določeno okolje. V njej je podan pesnikov položaj v življenju: samotnost, ki v trenutkih zavesti o moči človeka osvobaja žalostne in obremenjujoče resničnosti, ob tem osvobajajočem občutku sprostitev pa njegovo nasprotje, tiha, skrita poraženost revne osamljenosti. Ob tem bolečem razkolu se oblikuje želja po istovetnosti s preprostim človekom, z njegovim uravnovešenim soglasjem z okoljem, o čemer priča tudi oblika želje: »in kakor oni (volarji) bi bil«. A ne gre samo za človekovo soglasje z naravo, sredi katere biva. Bistveno je, da človek more najti pot do soljdi. O tem govori zelo določno pesem Želja, v kateri pesnik izreka željo po istovetnosti svojega življenja z življenjskim vzorcem »naših« drvarjev: »sam pri delu, ali v veselju drug med drugovi«. Gre za željo po življenju, ki omogoča samoumevno vključitev v svet, med ljudi, med katerimi človek živi.

A ta želja je za pesnika skoraj nedosegljiva, neuresničljiva, o čemer priča že železni pogojnik, ki jo uvaja. Samotarstvo in zavest o oddeljenosti od drugih ljudi se v njegovih pesmih le redko spreminjata v sprostitev v samoti, kakor na primer v pesmi Zimsko jutro v planini. Mnogo močnejše so poudarjena nasprotna občutja: bolečina obremenjenosti, krivde zaradi nemožnosti, da bi pesnik našel stik z drugim človekom, da bi se znal samoumevno in vdano vključiti v »krogotek sveta«, bolečina, ki odpira »srce«, kakor v pesmi Pohorje, hrepenenje po taki vključitvi. Hrepenenje, ki je še posebej prisotno v ljubezenskih pesmih, a tvori osnovo tudi v pesmih s pokrajinsko tematiko, na primer V jesenskem dežju, Pot skozi meglo in celo v ljudsko šaljivih Pohorskih svetnikih.

Tako stoji v osnovi mnogih Glazerjevih pesmi občutek samotnosti, ki človeka oddeljuje od drugih, a hkrati krčevito iskanje ravnovesja, skladnosti in želja po ubranosti s samim seboj in s svetom okrog sebe.

Na trenutke človek tako skladnost doseže. Takrat, kadar se mu posreči, da se preda samo čutnim vtisom iz narave ob vsakdanjem, samoumevnem kmečkem delu, postavljenem v naravo in odvisnem od nje, delu, ki izpolnjuje človekovo življenje. Podoba take skladne uravnovešenosti, oživljeno v pesmi Doma, bistveno dopolnjuje še ena sestavina: predajanje vsega v varstvo neznanim magičnim močem; to prvinskega kmečkega človeka rešuje odgovornosti za odločitve in ga skladno uvršča v »krogotek sveta«, ki teče po izkušnjah, pridobljenih z izročilom mnogih rodov, kakor govori o tem zadnja kitica pesmi.

Tudi spomini na luč in vonj »po domači zemlji znani, / vsej dišeči, obsijani«, ki v pesmi Maribor z mosta v trenutku presvetljenja zažive v pesniku, niso samo spomini na čutne vtise, ki jih je sprejemal vase na domači zemlji. Konec pesmi govori o rodu in prvi mladosti, hkrati s tem pa vključuje tudi bistvene sestavine, ki ju opredeljujejo.

Tako se pesnikovo domotožje, o katerem govori v nekaterih pesmih, izkaže ne samo kot želja po vrnitvi v kraje, v katerih je preživel prvo mladost, po vrnitvi v nekdanje okolje, temveč predvsem kot želja po vzpostavitvi odnosov med ljudmi, kakor jih je spoznaval v svojem otroštvu, kot želja po prvinskem načinu čustvovanja, mišljenja, odzivanja na svet, skratka življenja. Želi si biti tak, kakršen se mu je kazal nekdanji, nenačeti kmečki človek. (Njegov rod nosi kljub obrtniškim primesem izrazito kmečke poteze.) In pesnik si želi biti sodeležen kmečke samoumevne predanosti toku življenja, zaupanja vanj.

Iz tega nekdanjega življenja so ostale v Glazerjevi pesmi žive sestavine, ki zaznamujejo predmetni svet, vonji, šumi in drugi zvoki, barve, oblike, ostala je živa, nazorna beseda, ostalo pa je še dosti več, poudarjeno realističen odnos do življenja, ki je oprt na dejstva

in računa z njimi, hkrati pa ga vzdiga nad miselne spekulacije neka trdna, z izkušnjami dolgih rodov pridobljena vednost o zakonitostih v naravi: zato v tekstih kljub pogosto prisotnim notranjim nasprotjem in napetostim ni ostrih razklanosti in disonanc. Vsak negativen pojav ima v sebi že kali svojega nasprotja, a prav tako tudi vsak pozitiven pojav. Zato ni nič dokončnega, stalnega, nespremenljivega, edino, kar je neusahljivo, je življenje, pa naj je senčno ali sončno. Prvinski kmečki človek vzame to življenje, kakršno pač je, s trezno in toku stvari podrejšo se samoumevnostjo. Pesnik sicer tega ne zmore, vsaj ne tako brez pridržka, čeprav si ves čas želi prav tega. A vendar je v njem prastara kmečka vednost, vednost o večni menjavi. In ta vednost, ki je pri njem mnogo bolj zavestna, kot nekaj, kar ga skorajda obremenjuje, ga sili, da v vseh trenutkih življenja in zunanje pojavnega sveta išče danemu trenutku njegovo nasprotje. Svetlemu grozeče prihajajočo temino, ki ga bo neizbežno zagrnila, a prav tako sluti tudi za mrakom in nočjo nastajajoči dan. Prav to je bistvo njegove poezije, ki vanjo vnaša svojevrstne značilnosti.

Naravnost z bolešno občutljivostjo je dojemljiv za mejne situacije, ko se ena danost preliva v drugo, še posebej v trenutkih, ko gre za minevanje nečesa pozitivnega in nastajanje negativnega nasprotnega pola. Od tod toliko jesenskih motivov, ki po eni strani še posebej poudarjajo sončnost in milino teh dni, a po drugi že slutnjo mraza, zime. Od tod tako pogosta uporaba členkov že in še, ki razmejujeta dve skrajnosti in hkrati še lovita zvezo med njima.

V mejnih položajih se nekaj, kar je dolgo trajalo, pa v svojem dolgem obstajanju zaradi navidezne nespremenljivosti ni izstopalo iz podobe vsakdanjosti, zdaj, ko je začelo veneti, temneti, se podirati, izginjati, postaja tembolj dragoceno. Oktobrski dnevi so »tihi in mili«, »v rdečih, tenkih kopah ajde / še zlati se sonce zapoznelo«. Slika košate bukve v Večerni sliki, edine še obžarjene z zahajajočim soncem nad večernimi sencami, ki se vzdigajo vse više, stopnjuje intenzivnost svetlobe v trenutku, preden »ugasne, utone v temino«.

In prevzet okušam trpki dim,
vonj po listju, po zelenju zadnjem –
in bolj ko nekoč v brstju pomladnem
se ves mil in drag odkriva svet mi z njim.

Tako pravi pesnik v pesmi z značilnim naslovom *Ob jesenskem ekvinokciju*. Vednost o spremenljivosti in zato tudi o minljivosti vsega vnaša v pesmi močno notranjo napetost, intenzivnost čustva.

Zavest o kratkotrajnosti in neizbežni minljivosti vsega pozitivnega pesnika sili, da tembolj ceni vse svetlo, toplo, milo, da to v danem trenutku sprejme, da je pozoren na trenutke, ki prinašajo srečo. Ni pa v tem uživaškega pozabljenja, ker je, čeprav neizgovorjena, v zadržani in umirjeni dikciji, v izravnani, uravnovešeni in sklenjeni obliki prisotna vednost o končnosti tega doživljanja.

Po drugi strani tudi doživljanje tragičnega, teme, bolečine, tako pogosto v Glazerjevih pesmih, ne izzveneva v brezup, temveč v sedanjemu človeku nenavadno in mogoče tudi tujo vdanost, ali vsaj v poskus, oziroma željo, da bi se lahko sprijaznil s tokom življenja. Kajti nad vsem je neizprosni zakon menjave, ki nosi v sebi tudi neizbežnost minevanja.

Vednost o tem, da je vse spremenljivo, barva to poezijo s svojevrstno elegičnostjo, ki ni ohlapno razčustvovana, saj ji ustvarja ravnovesje težnja po vdanem sprejemanju vsega, kar življenje prinaša. Zato si v Glazerjevih pesmih stojita vstric življenje in smrt, ne kot dve izključujoči se, temveč samo zaporedno menjajoči se dejstvi. In prav ta vednost pomaga pesniku premagovati tudi lastne notranje napetosti.

Skladno so se te sestavine Glazerjeve lirike zlele v Darovanju, motivno naslonjenem na ljudsko naivno sočutno povezovanje mrtvih z živimi, ki človekov nagonski svet premika

v območje duhovnosti ter izpoveduje vero v krščansko pravično etično ravnovesje. Pesem pa je prvinsko poganska hvalnica življenju, ki je za človeka najvišja vrednota.

Razmišljujočega pesnika, ki hkrati pozna instinktivno opredeljevanje prvinskega človeka, privede misel do spoznanja, da vse menjave trdo in neizprosno zadevajo predvsem in še posebej človeka, zaradi njegovega kratko omejenega življenja. Narava s svojim tisočletja dolgim obstojem je v primerjavi s človekom kakor brezčasna, vzdignjena nad drobne, za človeka boleče občutne spremembe v omejenem času njegovega bivanja. Drevesa po planinah so rastle v pesnikovih otroških letih »in rasto še zdaj: počasi / in zamišljeno in vdano«. »Nikamor času ne mudi se tu«, pravi Motiv s Pohorja, » – in v tihem jezeru / počasi, list za listom, se na dnu / nabira šota«. V Počitku na gorskem pašniku voda

Že tisoče let tu šumi tako,
že tisoče let tu drevesa rasto
in vedno enaki, po isti poti
letijo oblaki ...

Le človek je iz te nepretrganosti izločen.

Narava pomeni okolje, v katerem se more skladno odvijati življenje prvinskemu kmečkemu človeku, ki je eksistenčno vezan nanjo in privzema njen ritem življenja. V tem spajanju je ubrana uravnovešenost, ki jo pesnik išče vedno znova in jo odkriva v oblikah življenja, kakor jih je spoznaval v otroštvu. Dogajanje v naravi s svojim brstenjem, rastjo in zorenjem pomenja tudi analogijo človekovemu življenju sploh. S svojo obstojnostjo pa narava pomenja hkrati nasprotje neizbežnim menjavam kratkega človekovega življenja, zaradi česar postaja sama zase vrednota, dragocena predvsem mislečemu človeku. Ob njej se človek tem jasneje in tembolj živo zaveda svojega položaja v svetu in išče prav v naravi in ritmu prvinskega življenja sredi nje možnosti za izravnavo lastnih bolečih razklanosti. – Podobno vlogo ima pri Glazerju tudi rodovna in družinska tematika; v temelju teh pesmi, na primer Moj ded, Rodovnik, je misel o nadaljevanju rodu, misel, s kakršno kmečko prvinski človek premaguje zgroženost zaradi končnosti posameznika. –

Narava ima, kakor smo vsaj nakazali, v Glazerjevih pesmih torej posebno funkcijo. Povečini ne gre samo za primere oziroma metafore, ki stoje v posameznih verzih, temveč se celotne slike, ki obsegajo večje sestavne dele pesmi, ponekod tudi pesem v celoti, spajajo v ento, ki živi sama zase, ne kot slika, polna živih nadrobnosti iz pesniku znane realnosti, temveč kot svojevrsten simbol, ki ponazarja katero od pesnikovih življenjskih spoznanj.

V poeziji, ki postavlja človeka v odnos do vse narave, v to nepretrgano dogajanje, igra pomembno vlogo čas. Ne gre za upodabljanje zgodovinsko določljivega časa, čeprav je zlasti med prvo in med drugo svetovno vojno pesniku nastala vrsta pesmi, sproženih ob konkretnih, zgodovinsko preverljivih dogajanjih, o čemer pričajo tudi določujoči podnaslovi pri mnogih od njih. Problem časa pa se vendarle pretežno javlja v svoji splošni veljavnosti, ne zgodovinski opredeljenosti.

Narava je pogosto predstavljena brez glagolov in je tako že z jezikovnimi sredstvi izražena brezčasnost, celovitost, nenačetost, stalnost narave v primeri s človekom: tako na primer gozdovi in frate v drugem delu Domotožja, bregovi in gozdovi z redkimi domačijami v pesmi Pohorje, vonj arnike, zorenje in molk poletja v Molku, gola slemena z brusnicami in volkom v Motivu s Pohorja, vonj po uvelosti, napol suhi otavi in ugašanju v pesmi Ob jesenskem ekvinokciju, mesečina v Ubranosti.

Ob to brezčasnost pa je postavljeno naglo spreminjanje in minevanje v času. Zato se v Glazerjevih pesmih pogosto menjuje čas; prevladujoči lirični, večkrat refleksivno barvani sedanjik včasih nenadoma pretrga poseg v preteklost, na primer pesnikov spomin na

nekdanje življenje njegovih prednikov v drugem delu Domotožja ali primera o slovesu v Pohorju; včasih je s preteklim dovršnikom izražen trenutek, ko se je nekaj, kar je bilo negibno ali se je zdelo, ko da razpada, umira, zganilo in se na novo razživel, kakor razdrto mravljišče v soncu Sredi posekane planje.

Še bolj tipični so v Glazerjevi liriki primeri, ko pesnik v pesmi postavlja drugo ob drugo dve situaciji, eno iz preteklosti in drugo iz sedanosti, izraženi v ustreznih časih: na primer v pesmih Doma v planini, Premišljanje, Iz otroških let, Jesenski motiv, Jesenska slika, Zimska ter zlasti v mnogih ljubezenskih pesmih. Resignacija, ki včasih zveni iz take dvodelnosti, je še posebej občutna v Ciprošu in v pesmi Ob jesenskem ekvinokciju. Bolj sproščujoča je ta dvodelnost v Ubranosti.

Pesnik pa ne postavlja ob sedanji čas samo preteklega časa, temveč sega tudi v prihodnost, na primer v Večerni sliki, kjer napoveduje nekaj, kar se bo »že skoro« zgodilo. Še pogostejše so pesmi, kjer so upoštevani vsi trije časi: na primer Jesenska pesem, Darovanje, Drvarska, Stari žagar, Jesensko razpoloženje, Kmetije v novembru. Med ljubezenskimi je pomensko tako zasnovana pesem V mesečini, kjer se iz ljubezenskega doživljanja v danem trenutku pesniku odpira pogled v daljno preteklost in enako oddaljeno prihodnost ter se mu razkriva lastno doživljanje kot del vedno ponavljajoče se življenjske zakonitosti. Sklenjenost življenja, segajočega skozi čas, tudi prek smrti posameznika, je temelj pesmi Bližina smrti.

Našteti primeri in podobna mesta v neomenjenih pesmih potrjujejo, da pesnik dojema življenje kot del večnega »krogoteka sveta«. Povezovanje različnih časov in tenkočutna izbira glagolov glede na vid glagolskega dejanja pa na svoj način razširja na prvi pogled drobne lirske organizme. Daje jim posebno razsežnost, širi jih nekako od znotraj navzven, od sedanjega položaja pesnika v preteklost in prihodnost. Notranji obseg pesmi, če lahko tako rečemo, razširjajo tudi posamezne besede, ki poleg stvarnega smisla vnašajo v verze še neko drugo razsežnost, včasih občuteno časovno, na primer »in zategnjene klice volarjev«, še večkrat prostorsko, na primer »in nizek, droben volk vse čez in čez«, »se prek kóp položnih vleče«. Podobno vlogo igra tudi način, kako je pogosto naslikana narava oziroma kak izsek iz nje: »V mračnem molku krog leže bregovi, / nagradeni v pokoj širok«, »tja čez samotne naše frate, / tja čez poletne planinske trate«, »Zamišljeni, resni / v procesiji tihi čez svod nebesni / nad mano oblaki beli gredo«, »in že v soncu pozlačeno / vse je naokoli: / vsi ti robni obronki, / vsi ti skriti doli«, »Kamor pogledam, sama svetloba, / bela nedotaknjenost«. V vseh teh in mnogih nenavedenih verzih je nevidno prisoten človek kot središče, točka, stališče, s katerega so presojana razmerja med njim in svetom krog njega. Ni on sam sebi namen in v širokem pokoju narave se skoraj izgubi. Zato učinkujejo vse te slike kljub določno izrisanim nadrobnostim obsežno, široko. Povezane s časovnim razponom, ki smo ga ugotovili prej, ustvarjajo vtis široke, pokojne nagradenosti.

Človek v tem svetu pa kljub svoji vednosti o večni menjavi prav zaradi te brezčasnosti in mogočnosti obdajajočega ga sveta čuti v sebi zadržano pričakovanje in dopustitev različnih možnosti; o tem priča besedno gradivo samo, še posebej raba členka morda ter nedoločnih in poljubnostnih krajevnih in časovnih določil: od nekad, nekje v daljavah, nikamor, globoko nekje, neke noči pomladne, nekoč, včasih, kdaj, skoro. Podobno učinkujejo mnoge pogojne in pogojno železne zveze; poleg že omenjenih tja bi šel in kakor oni bi bil še na primer: bi hotel biti, bi pošalil se, kot da bi iskal, kot da bi čakal, dolgo stal bi tu, zbiral misli svoje bi, bi rad hiše in človeka. Vse to ustvarja s svojo nedoločnostjo, kljub stvarnim podobam sveta, skorajda ugibajočo nedoločljivost.

Sredi te rahle, včasih komaj nakazane nedoločljivosti pa beremo verze, ki pričajo o nenadni prešinjnosti, prebuditvi: »... nenadoma neke noči pomladne«, »in nenadoma se

spomnim«, »Pa mu prišla nekoč, ... / je nenadoma misel«, »In nenadoma uzreš« ter podobno.

Iz pesnikovih izjav je znano, da pesem doživi bliskoma, v trenutku, ko se mu nenadoma, pogosto brez vednosti, zakaj, spočne. Sam primerja, kakor pravi, »to spočetje z izoblikovanjem zvezde, v katero se spremeni snežinka, ko nam pade na roko: v trenutku je pred nami, skladna in urejena, kakor da jo je neka skrita središčna energija v njej prešinila s svojimi silnicami in jo osredotočila«. Podobno doživi pesnik pesem, v trenutku, skoraj predmetno jo ugleda, »kot lik, ki je nastal iz neke središčne točke«, vendar lahko ta za trenutek v duhu ugledani lik pesmi pozneje z besedami samo približno pooblikuje, včasih bolj, včasih manj zvesto.

Prebujenje v pesem je pesniku, kakor kažejo prej navedeni verzi in njegova izjava, trenutek nenadne zbranosti in osredotočenosti, izjemne energije, ki prežari na videz neizoblikovano gmoto snovi in pojavov krog njega in jih poveže po nekih na novo odkritih, vendar že prej v njih počivajočih zakonitostih v nov, skladen organizem. Tega vsaj želi, za tem teži pri svojem ustvarjanju. Zato mu je še posebej važna notranja zgradba pesmi, tista, ki na novo poveže posamezne sestavine v skladno urejenost. Od tod težnja po somerni gradnji, mogoče najdosledneje izpeljani v pesmih Vdanost, Pozdrav v domovino in Ciproš; hkrati težnja po rasti pesmi iz ene osrednje predstave, uresničena na primer v pesmi Ob jesenskem ekvinokciju, pa tudi v vrsti drugih. Od tod tudi njegova prizadevanja, da eno svojih najpogostejših pesniških izrazil, primero oziroma podobo v metafori gradi skladno in enotno izpelje: sence se s t e k a j o v kotline kakor v žlebe, tema bo p r e p l á v i l a dolino, obžarjena bukev u t o n e v temino (Večerna slika); podobno tudi v drugih pesmih. Pri načinu, kako Glazerju pesem nastane, je to naravno: ugledana kot celota, vsebuje enovito, organsko podobo. V tej izravnosti ni težnje po formalizmu, ker ni važna oblika od zunaj, temveč kot nekaj, kar raste od znotraj navzven.

V središču, iz katerega Glazerju pesem raste, pa je človek. Človek, ki mu je, odkar je bila zanj pretrgana prvinska zveza z naravo, vedno teže iskati notranjega in zunanjega ravnovesja. Še vedno pa vidi uresničeno to ravnovesje v naravi. Osnovno občutje sveta, osnovni spori in težnje po njih izravnavi se v tej liriki skladno vežejo z uporabljenimi izraznimi sredstvi in njih izoblikovanjem.

Temelj, iz katerega raste ta poezija, je torej človek sredi narave in narava ob človeku ter grozeče opominjajoči čas, ki človeku budi zavest o njegovi kratko omejeni poti in ga sili, da se tem intenzivneje odziva na življenje. Tako se nam kažejo pesmi Janka Glazerja kot poezija, ki je v svojih osnovah enotna in celovita, ne glede na to, kateremu sklopu pripadajo te pesmi po svojih motivih in tematiki.